

Julia Burgers-Drost

Marjolein van Diest

Niet alleen, maar samen



GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

‘Dag mevrouw Voordewind, hoe gaat het met u? Ik heb u zo lang niet gezien dat ik dacht: ik ga eens even bij u langs.’

Geertje Voordewind houdt zich vast aan een deurpost en bekijkt wantrouwig de jonge vrouw die bij haar op de stoep staat. Haar blik glijdt over het halflange, donkere haar, het regelmatig-ge gezicht en de grote, groene ogen.

Marloes ziet haar bijna denken: ik heb geen idee wie dit is! Om de oudere vrouw te helpen, vervolgt ze: ‘Ik sprak vanochtend uw kleindochter nog. Ik was tegelijk met Jasmijn op het consultatiebureau.’

Het kwartje valt.

‘Ach ja! Kom toch gauw binnen, het is veel te koud om de deur open te laten staan. Jij bent de vriendin die gelijk zwanger was. Jij hebt toch ook een dochter? En je heet toch...’

Marloes doet haar dikke jas uit en hangt hem aan de overvolle kapstok.

‘Ik heb een zoon, Silas. En ik heet Marloes.’

‘Silas. Jaja, hoe kom je erop. En die van Jasmijn – ach, hoe heet die ook weer...’

Marloes loopt achter Geertje Voordewind

aan de woonkamer in waar het ontzettend warm is. De kamer in de aanleunwoning is bepaald niet groot, maar staat ook erg vol met grote meubels.

‘Het dochtertje van Jasmijn heet Willemien. Die twee schelen niet veel in leeftijd.’

Geertje haalt haar schouders op en wijst naar een leunstoel. ‘Ga maar lekker zitten, meid. Ja, Willemien. En ik dacht nog wel: als Jasmijn een dochter krijgt, noemt ze haar naar haar oma Geertje. Maar nee. Het was een teleurstelling!’

Marloes voelt zich geroepen om voor haar vriendin op te komen. ‘U weet toch wel dat ze de namen van haar ouders samengetrokken hebben? Willem en Minie, daar hebben ze Willemien van gemaakt. Ik vond het juist wel aardig. Want tegenwoordig worden kinderen niet vaak meer naar de ouders of de grootouders vernoemd.’

Geertje trekt een lelijk gezicht. ‘Maar bij Jasmijn zit het anders, geloof me. Ze noemen haar geen Willemien! Toen ik laatst bij haar was, zat ze met het kind op schoot te tutten en het was Willemieke voor en Willemieke na. En je weet vast wel wie die Mieke was!’

Geertje zwijgt een ogenblik en zegt dan triomfantelijk: ‘Zo heette Jasmijns andere oma.

Bij Mieke gingen de kleinkinderen wél logeren, en als er wat bijzonders was, kreeg Mieke het als eerste te horen. En toen ze kwam te sterven, dacht ik nog: nou ben ik aan de beurt. Maar niks van dat alles!’

Marloes schrikt een beetje van het venijn in de stem van Geertje Voordewind. Daar zit een hoop oud zeer, zo te horen.

Nee, Geertje is nog niet uitgesproken, er komt nog meer. ‘Wat vond iedereen het zielig voor Bertram dat hij weduwnaar werd. Het scheelde niet veel of meester De Groot ging zijn Mieke achterna. Wie troostte hem? Niemand anders dan ik. En wat was mijn dank? Hij liet me zitten voor dat mens... die met haar kleindochter hier kwam...’

Ze kan niet meer op de naam komen, balt haar beide vuisten en kan niet verhinderen dat er tranen in haar ogen springen.

Marloes kent de fantasieverhalen van Geertje, ze krijgt ze regelmatig van Jasmijn te horen.

‘U bedoelt Marijke Marwijk, en haar kleindochter Aniek. Aniek is een vriendin van mij. Marijke was toch een schoolvriendinnetje van u? Via de computer hebben jullie weer contact gekregen. Ik vond het meteen een geweldig ver-

haal, twee dames op leeftijd die achter de computer kruipen en elkaar op schoolbank.nl weer terugvinden.'

Geertje veegt steeds langs haar ogen. Jaja, geweldig verhaal, maar wat heeft ze een spijt gehad van het feit dat ze Marijke Marwijk en haar kleindochter over liet komen om de bruiloft van Jasmijn en haar aanstaande bij te wonen!

'Gebruikt u de computer nog weleens?' vist Marloes, waarop Geertje heftig nee schudt met haar hoofd. Ze wil voor geen goud bekennen dat ze vergeten is hoe ze het ding moet aanzetten. En dat niet alleen. Ze heeft er geen plezier meer in, het is veel te ingewikkeld.

Maar dat zal ze nooit toegeven.

'Eerlijk gezegd, Marloes, kom ik er niet meer aan toe. Ik ben slecht ter been, zonder mijn scootmobiel kan ik de straat niet meer op. En in huis sukkel ik maar wat rond. Nee, een hulp heb ik niet, omdat ik dat niet wil. Een ander die aan mijn spullen zit... Maar het zou wat anders zijn als ik bij Jasmijn kon wonen. Weet je dat haar man, Simon, dat voorstelde? Een beste man, Simon Kerkemijer. Architect is hij. Veel te zacht voor Jasmijn! Maar denk je dat Jasmijn het met hem eens was? Nee, mevrouw is veel te druk in

haar nieuwe, grote huis met de baby, en heeft geen tijd over voor haar oude oma. Alsof ze op haar leeftijd, amper twintig, niet veel meer aan zou moeten kunnen. In mijn tijd was dat wel anders. En weet je wat ze ook nog zei? Dat ze vaak naar Oop gaat, zo noemt ze Bertram, om een handje in de bed and breakfast te helpen. Terwijl zij daar loopt te poetsen, zit Marijke daar met mijn kleindochter op schoot! En hoe zij Bertram zover gekregen heeft met haar te trouwen, daar wil ik niet eens aan denken. Mieke was amper een jaar overleden, nota bene!’

Geertje heeft een propje van haar zakdoek gemaakt en huilt nu zonder gêne.

Marloes heeft medelijden, maar besluit van onderwerp te veranderen voordat er nog meer waanideeën te berde worden gebracht. ‘Ik weet zeker, oma Geertje, dat ze veel van u houden. Weet u waarom ik eigenlijk ben gekomen? Om te vragen of u vindt dat het alleen wonen nog goed gaat, of dat u wel wat hulp kunt gebruiken.’

Door de verhalen van Jasmijn heeft Marloes de indruk gekregen dat haar oma al een tijdje aan het dementeren is. Marloes had beloofd eens een kijkje te nemen bij haar oma, om zodoende haar professionele mening als verpleegkundige

te kunnen geven op de situatie. De ouders van Jasmijn kregen de laatste tijd ook al het idee dat de vergeetachtigheid toeneemt bij oma Geertje. Al babbelend werkt ze naar het doel van haar komst toe, intussen de reacties van de bejaarde vrouw peilend om te zien hoeveel ze begrijpt.

‘Ik hoorde ruim een jaar geleden van dokter Ouderaa dat er hier in het dorp steeds meer behoefte is aan zorg aan huis voor de wat oudere mensen, zoals van de thuiszorg. Vaak wonen kinderen te ver weg om regelmatig bij te kunnen springen, of hebben ze daar geen tijd voor. Daarom ben ik hiernaartoe verhuisd en aan de slag gegaan om in het dorp een nieuwe vorm van thuiszorg op te zetten. Dokter Wout Ouderaa, die kent u toch wel?’

Geertje Voordewind knikt afwezig. Jaja, die kent ze wel, dat was de nieuwe dokter.

Marloes kan er uren over vertellen, maar besluit het verhaal zo kort mogelijk te houden.

‘Ik wil u graag wat vertellen over Buurtzorg. Zo heet de nieuwe thuiszorg hier in het dorp. Heeft u daar al van gehoord?’

Geertje blijft echter hangen bij wat Marloes zegt over kinderen die te ver weg wonen. Wist Marloes wel dat haar zoon Willem en schoon-

dochter Minie in het dichtstbijzijnde stadje wonen, op fietsafstand van het dorp? Maar in de praktijk ziet ze hen amper. 'De mensen uit het dorp zullen wel denken, hoe durven ze hun oude moeder zo te verwaarlozen!'

Marloes ziet dat Geertje op het punt staat om het volgende stokpaardje te beklimmen en probeert haar af te leiden.

'Zal ik dan uitleggen wat Buurtzorg voor u zou...'

Helemaal niet nodig. Geertje heeft toch zeker geen behoefte aan hulp van een vreemde? Ze doet opnieuw uitgebreid haar beklag. Vooral over Jasmijn, die niet wil dat haar oma bij haar in huis komt wonen.

Marloes begrijpt dat ze vandaag niets meer kan bereiken. Er zal een moment komen dat Geertje niet meer om adequate hulpverlening heen kan. Maar op dit moment lijkt ze het, in elk geval op het gebied van het huishouden en persoonlijke verzorging, allemaal nog wel te kunnen redden. Hoe het met haar geestelijke gesteldheid is, kan Marloes als buitenstaander niet goed inschatten.

Buiten begint het te schemeren. De dagen, zo eind december, zijn kort, en menig oudere

wordt er somber van. Maar of dat de oorzaak is van Geertjes gemopper, betwijfelt Marloes.

Ze onderbreekt de klachtenstroom en vraagt of ze voor Geertje een kopje thee zal zetten.

‘Wat denk je wel, dat ik dat zelf niet meer kan?’

Marloes haast zich te zeggen dat ze dit geen moment heeft gedacht.

‘Ik mag dan niet meer zo best kunnen lopen, maar een ketel op het vuur zetten, dat kan toch iedereen!’

‘Maar dan help ik u wel een handje,’ komt Marloes resoluut.

Terwijl Geertje naar de keuken stommelt, rechts en links steun zoekend aan meubels en de wand in de gang, knipt Marloes hier en daar een schemerlampje aan. Geertje zet de fluitketel op het gasfornuis, en terwijl zij de theepot en kopjes klaarzet, neemt Marloes plaats op een van de twee stoelen die bij het keukentafeltje staan.

Marloes praat met Geertje verder alleen nog over neutrale onderwerpen, ervoor wakend om Jasmijn of haar ouders te noemen. Het tweede kopje thee slaat ze af. ‘Ik moet mijn zoon gaan ophalen bij zijn oppas. Maar ik hoop voor

de kerst nog een keertje bij u langs te komen, mevrouw Voordewind.'

Geertje loopt met haar mee naar de gang. 'Daar doe je goed aan, kind. Als ik denk aan mijn eigen zoon...'

Marloes schiet in haar gewatteerde jas en ritst hem tot bovenaan dicht. De koude wind doet de brievenbus in de voordeur klepperen.

'Gaat u maar gauw weer naar binnen, in de woonkamer is het lekker warm. Ik kom er zelf wel uit.'

In een rustig tempo rijdt Marloes in haar auto door het dorp dat haar ondertussen zo vertrouwd is geworden. Ze mindert wat vaart als ze De Oude School passeert. De bed and breakfast. Ze meent de figuur van opa Bertram de Groot achter het raam te zien. Hoofdschuddend denkt ze aan de woorden van Geertje Voordewind, die de oma van Aniek – Marijke – ervan beschuldigde het voormalige hoofd van de dorpsschool voor haar neus weggekaapt te hebben.

Ze slaat af en rijdt naar de rand van het dorp, waar Jasmijn en Simon wonen. Silas is vandaag bij Jasmijn geweest, die graag op hem past. 'Met alle liefde,' roept ze regelmatig. 'Ik ben dol op dat